

Választások Kiskunfélegyházán
A kiskunfélegyházi választópolgárok
pártidentitásának elemzése

2017. június 27.

Készítette:

Nagy Dóra

Bevezető

Jelen kutatásom témája egy adott város pártpreferenciájának vizsgálatára irányult, valamint a 2014-es önkormányzati választások eredményének megértése. A kutatás során a következő adatokkal dolgoztam: 1998-as, 2002-es, 2006-os, 2010-es és 2014-es önkormányzati választások részvételi adatai, polgármester és képviselő-választás adatai, a képviselő-testület összetétele, valamint a 2006-os, 2010-es és 2014-es országgyűlési választások eredményei.

A kutatásban összehasonlításra kerültek a bekerült képviselők névsora. Ez abból a szempontból volt fontos, hogy felmérhessük, személyhez, vagy csoporthoz kötődnek jobban az adott térség választópolgárai. Megvizsgáltam 1998-tól 2014-ig bezárólag a képviselő-testület összetételét, annak változásait, a leadott szavazatok számát és a részvételi adatokat.

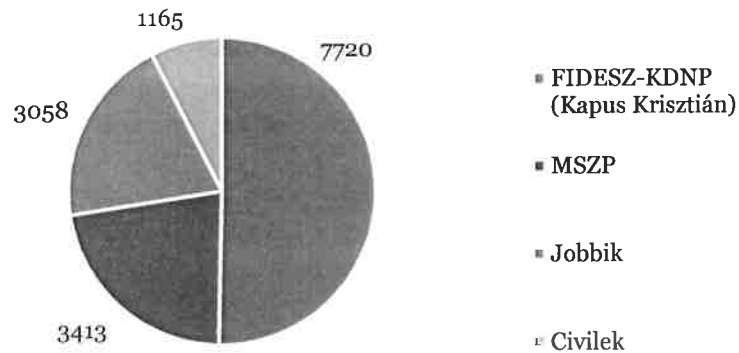
Összehasonlítottam továbbá a 2010-es és 2014-es országgyűlési egyéni képviselő-választás eredményeit is, hogy jobban megérthessük a 2014-es önkormányzati választásokon történtek eredményét.

1. Az országgyűlési választások értékelése

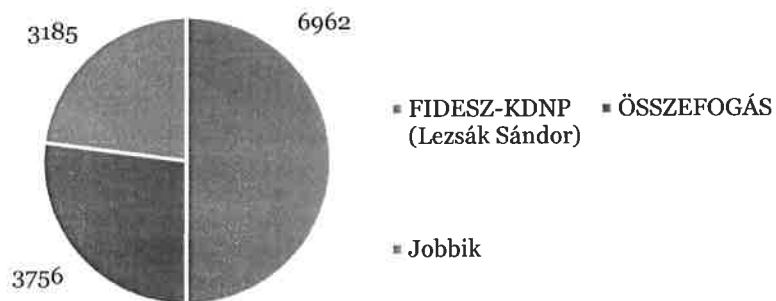
A térség pártpolitikai irányultságát 2006-ig a balos identitástudat jellemezte. 1998-ban az MSZP jelöltje vitte el a mandátumot és ugyan 2002-ben, valamint 2006-ban már a Fidesz-KDNP jelöltje lett a térség képviselője, Kiskunfélegyházán az MSZP indulója kapta a több szavazatot. Tehát a térség 2010-ig megőrizte baloldali pártidentitását, bár a 2006-os önkormányzati választásokon már észrevehető volt egy elmozdulás a jobboldal irányába. Erről a későbbiekben fogok bővebben beszélni.

A 2014-es önkormányzati választások eredményének szempontjából számunkra a 2010-es és a 2014-es országgyűlési választások eredményei a legsokatmondóbbak. Kapus Krisztián 2010-ben 7720 szavazatot kapott, míg a lista 8192-t. Elmondható, hogy a Fidesz-KDNP eredményeihez hasonlítva, ezek a számok a normál átlagnak felelnek meg. Ezen a választáson a szavazók 62,50%-a ment el szavazni, ami szintén megszokott a város aktivitásának történetében.

A 2010. évi országgyűlési képviselők választásán az egyéni jelöltekre leadott szavazatok Kiskunfélegyházán
(Részvétel: 62,5%)



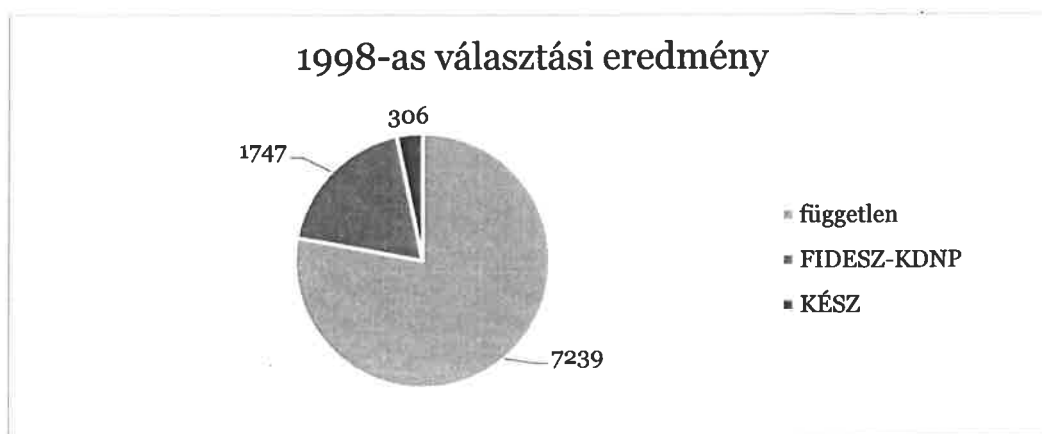
A 2014. évi országgyűlési képviselők választásán az egyéni jelöltekre leadott szavazatok Kiskunfélegyházán
(Részvétel: 59,62%)



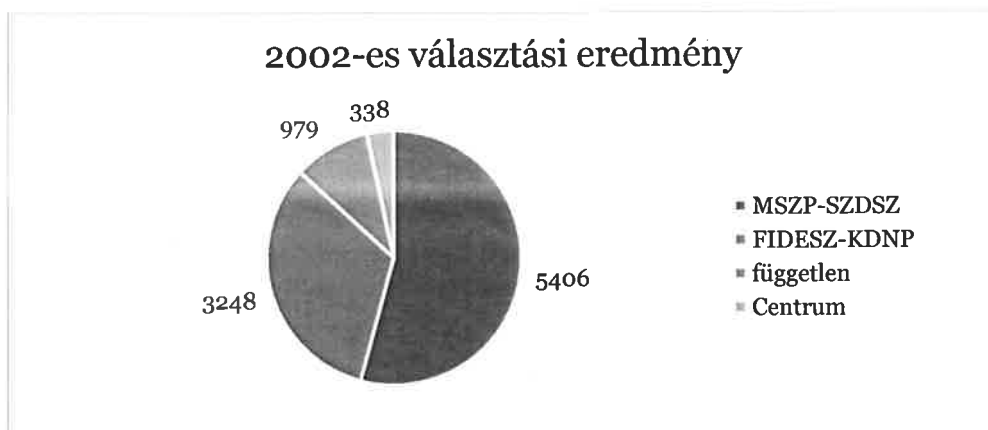
A 2014-es országgyűlési választásokon Lezsák Sándor jelöltnek új körzetben kellett bizonyítania, de még a választókerületi határok átírása ellenére is 6962 szavazatot tudott megszerezni Kiskunfélegyházán, ami csupán 200 szavazattal volt kevesebb, mint a listáé és 1000 szavazattal többet hozott, mint a 2006-os jelölt. Ebből látható, hogy a 2010-es rendkívüli eseményeket követően a város elkezdett visszatérni az eredeti állapotához még úgyis, hogy a Fidesz-KDNP pártszövetségnek sikerült megőriznie az elsőségét.

2. Polgármester-választások Kiskunfélegyházán 1998 és 2014 között

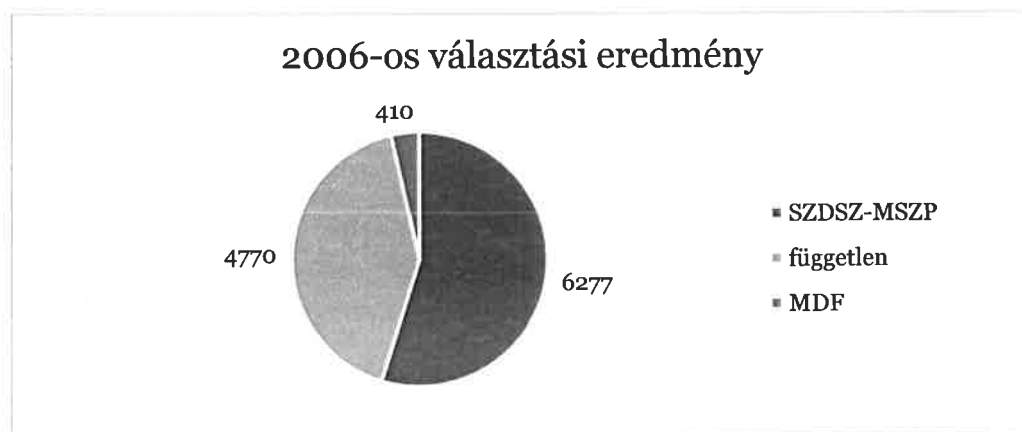
1998-ban három jelölt indult a polgármesteri címért (Fidesz-KDNP, független, KÉSZ). A választópolgárok csupán 35,81%-a ment el szavazni és a választásokat Ficsór József független jelölt nyerte meg. 5186 szavazattal kapott többet, mint a másik két jelölt összesített voksainak száma.



2002-ben magasabb volt a részvétel, hiszen a választópolgárok 40,07%-a járult az urnákhoz. Ezúttal négy jelölt közül kellett választani (Fidesz-KDNP, MSZP-SZDSZ, független, Centrum). A Fidesz jelöltjének ezúttal 3248 szavazatot sikerült begyűjtenie, míg a nyertes Ficsór József (MSZP-SZDSZ) 5406 szavazatot kapott. Ha jobban megnézzük, akkor a tovább regnáló polgármester 1998-as szavazatának csökkenése a Fidesz-KDNP jelöltjének számlájára írható. 1836 szavazattal kapott kevesebbet Ficsór 1998-hoz képest, míg a Fidesz jelöltje 1501 szavazattal kapott többet. Ha figyelembe vesszük, hogy ezúttal majdnem 5%-kal több választópolgár ment el szavazni, akkor láthatjuk, hogy a jobboldali és baloldali tábor között van átjárás.

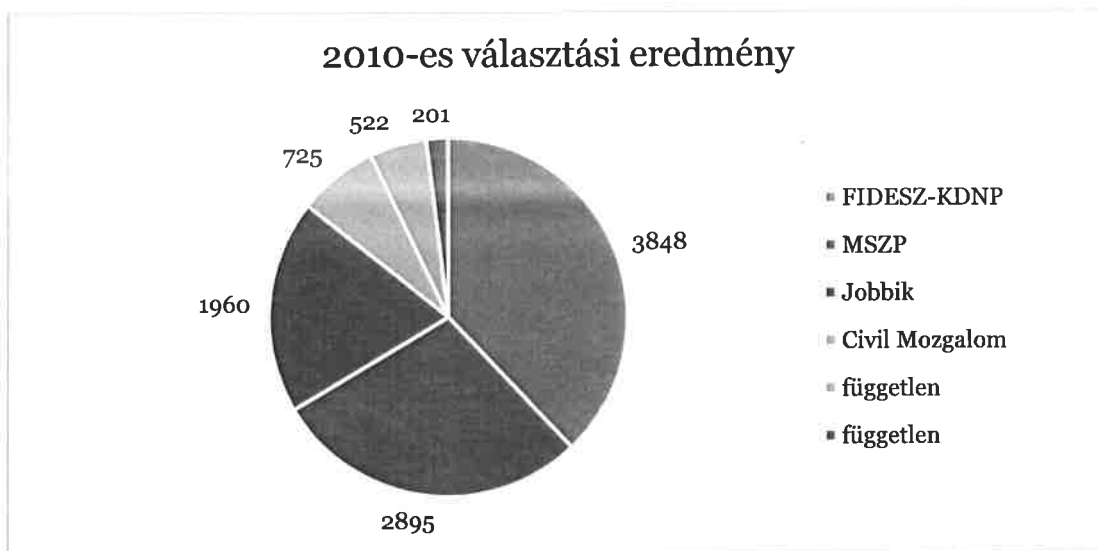


2006-ban ismét három jelöltre lehetett szavazni (SZDSZ-MSZP, független, MDF), tehát ezúttal nem indult senki a Fidesz-KDNP színeiben. (Arról nincsen tudomásom, hogy Busa Imre független jelölt milyen támogatással indult.) Ismét magasabb volt a részvétel a négy évvel ezelőtti adatokhoz képest. Most a választópolgárok 45,40%-a ment el szavazni. 2006-ban is Ficsór József lett a polgármester, 6277 szavazatot kapott, míg a második helyezett Busa Imre független jelölt lett 4770 szavazattal. Ficsór növelte a szavazatszámait 2002-höz képest (1998-ast nem érte el) és megtartotta továbbra is a fölényét. Az őszödi beszéd hatása a polgármester-választásra nem volt hatással. (Majd látni fogjuk, hogy a képviselő-testületire viszont igen.)

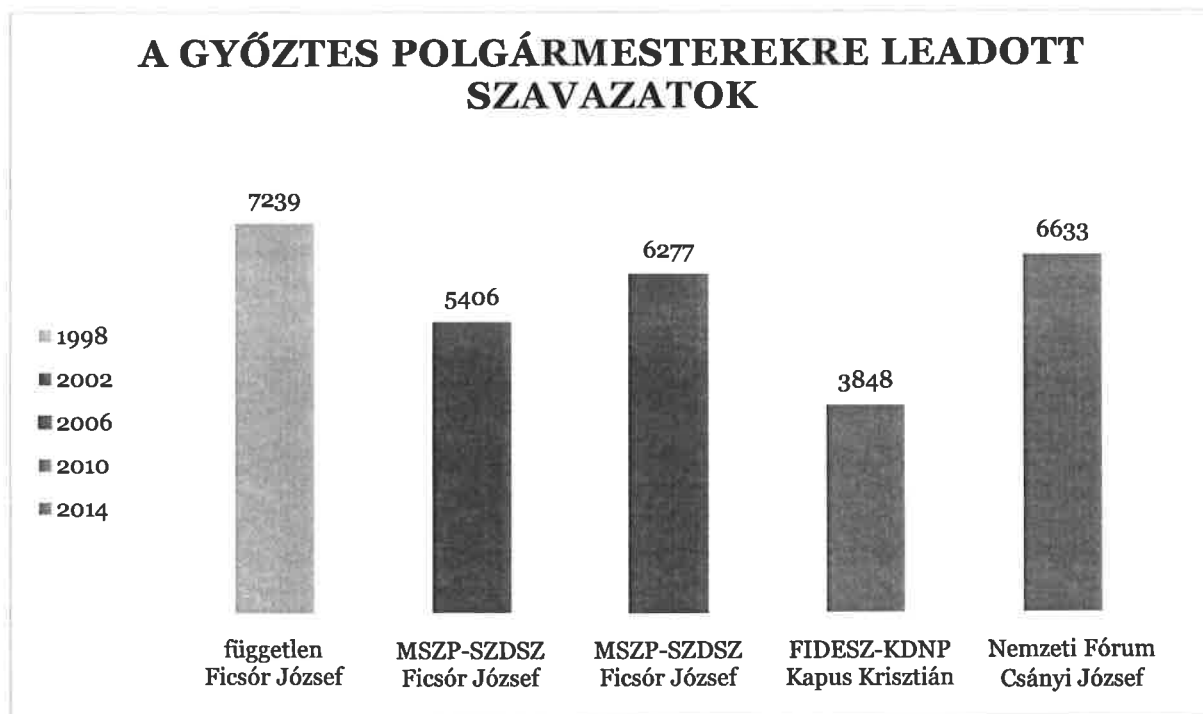
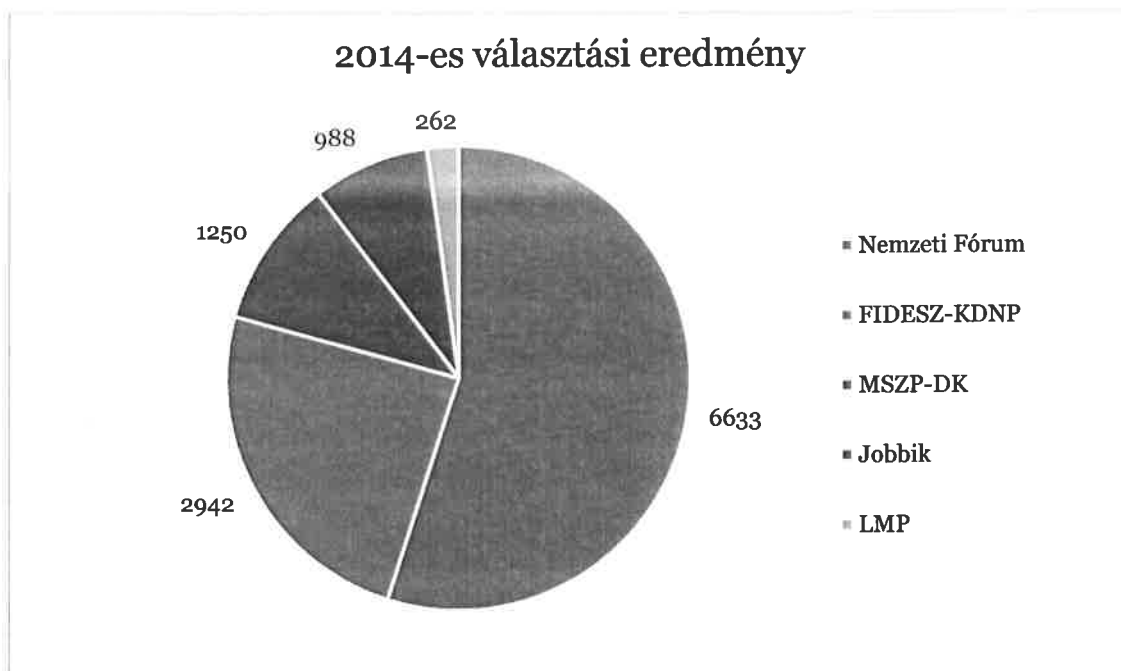


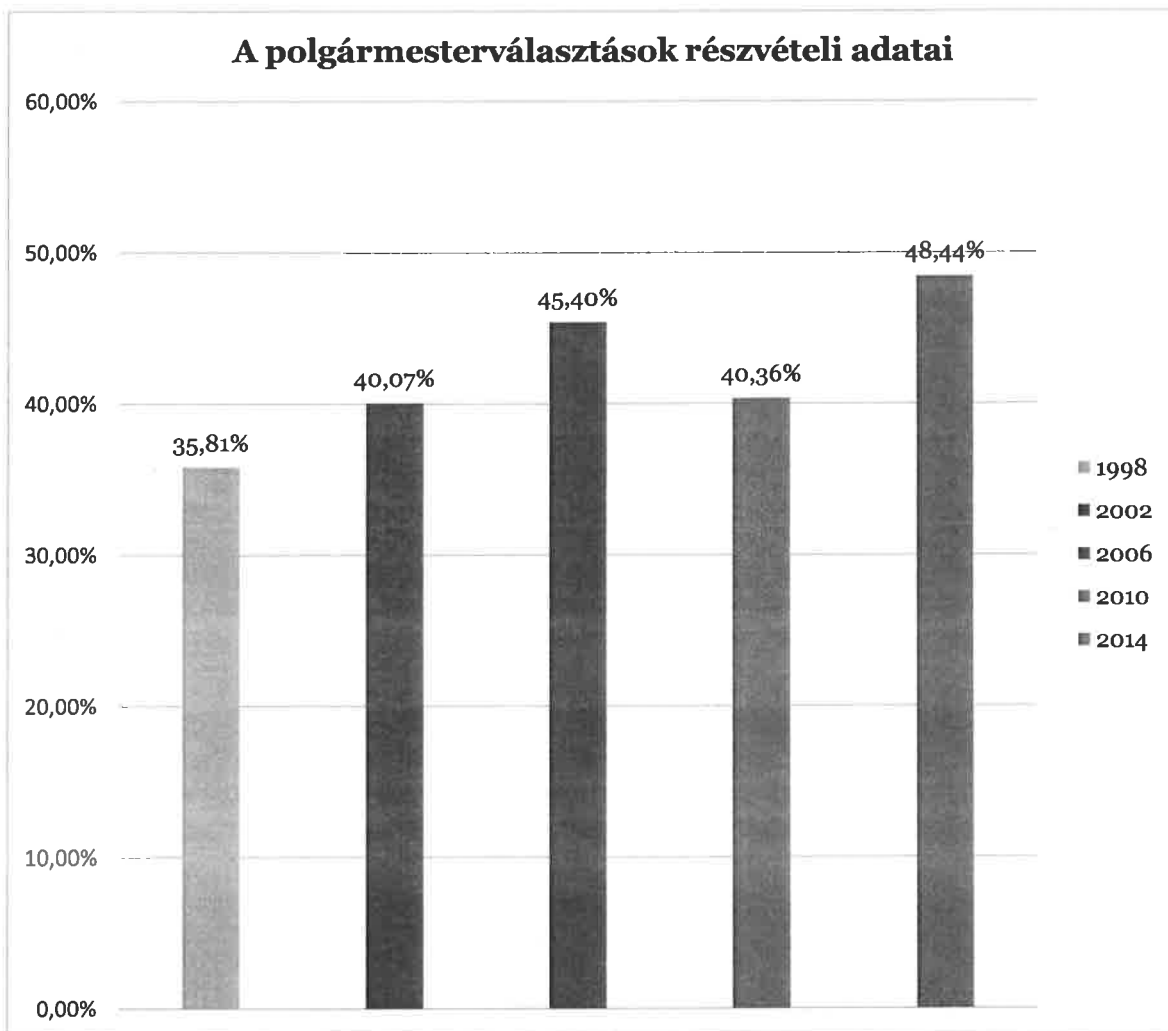
2010-ben igencsak megnövekedett a polgármester jelöltek listája, hat főre lehetett szavazni (Fidesz-KDNP, MSZP, Jobbik, Civil mozgalom és két független). A választópolgárok 40,36%-a ment el szavazni, ami a 2002-es adatnak feleltethető meg.

A győztes, Kapus Krisztián (Fidesz-KDNP) 3848 szavazatot kapott, míg az eddigi választásokon, a baloldal jelöltjére érkezett szavazatszám megoszlott a többi öt jelölt között. Tehát nem történt más, minthogy az általános közhangulatnak megfelelően döntöttek a polgárok, nem pedig a város identitásának megfelelően. Ezt a megállapítást erősíti az a tény is, hogy ha megnézzük az ugyanebben az évben megtartott önkormányzati választásokon Kapus Krisztiánra leadott szavazatok számát, akkor azt vehetjük észre, hogy jócskán veszített a jelölt a támogatottságából. Ugyan az önkormányzati választásokon a szavazási hajlandóság 20%-kal esett vissza, de ez a visszaesés sem indokolja, hogy Kapus Krisztián fél év alatt 3872 szavazatot veszített. Tehát a szavazatok fele eltűnt, hiszen ha a részvételi arányhoz arányosítjuk a szavazatszámot, akkor meg kellett volna maradnia kb. 5500 szavazónak, aki rá voksol. Természetesen az önkormányzati választásoknál sokkal hangsúlyosabb a jelölt személye, akár +-10%-ot is jelenthet, ezzel pedig szintén meg lehet magyarázni a szavazatszámvesztést. Különösen akkor, ha azt vesszük figyelembe, hogy ugyanezek az arányok a többi indulónál megmaradtak, valamint azt a tényt, hogy Kapus Krisztián 2002 óta aktív részese volt a kiskunfélegyházi községnek, mint önkormányzati képviselő.



2014-ben a részvételi arány az addigi legmagasabb volt, a választópolgárok 48,44%-a ment el szavazni. (Ez az adat, mint ahogyan az eredmény is a 2006-os választáshoz hasonlítható leginkább.) Öt jelölt indult a polgármesterségért (Fidesz-KDNP, Nemzeti Fórum, MSZP-DK, Jobbik, LMP). Csányi József, a Nemzeti Fórum jelöltje nyert végül, 6633 szavazatot kapott. A második Kapus Krisztián, a Fidesz-KDNP jelöltje lett 2942 szavazattal. A 2006-ban tapasztalható átjárhatóság, tehát ebben az esetben megmutatkozott, hiszen a Nemzeti Fórum jelöltje nem azért nyert, mert elszípkázta a jobboldali szavazókat ellenfelétől. Ha megnézzük a 2010-es eredményeket, akkor láthatjuk, hogy minden visszatérő induló veszített a szavazataiból. Ha összeadjuk az összes többi induló szavazatvesztését (4709 szavazat) és hozzávesszük azt a tényt, hogy 8,08%-kal többen mentek el szavazni, máris láthatóvá válik, miből tevődött össze a Nemzeti Fórumos jelölt szavazatainak a száma.







3. Önkormányzati képviselők választása Kiskunfélegyházán 1998 és 2014 között

Fontos megjegyezni, hogy míg 1998-ban, 2002-ben, valamint 2006-ban 23 fő alkotta a képviselő-testületet Kiskunfélegyházán, addig 2010-től már csak 14 fő foglalhatta el a képviselői széket. Ez a változtatás a kutatásra érdemi hatást nem gyakorolt, mivel a kutatás fő célja a város pártidentitásának feltérképezése és a 2014-es önkormányzati választás eredményének megértése volt. Ennek érdekében a képviselő választások adatai között megnéztem, hányszor indultak újra a jelöltek, milyen volt a részvételi arány, hogyan alakult ki a végső mandátumelosztás, kik voltak azok a jelöltek, akik 2014-ben a Nemzeti Fórum jelöltjei voltak. A 2010-es és a 2014-es választások egy további fejezetben kerültek összehasonlításra. *(Mellékletben további diagramok)*

a.) Nyertes jelöltek névsora

Vk.	1998	2002	2006	2010	2014
1	Nemes-Nagy Tibor (Fidesz)	Nemes-Nagy Tibor (Fidesz-MDF)	Nemes-Nagy Tibor (Fidesz-KDNP)	Mester Ernő (Fidesz-KDNP)	Dr. Réczi László (Nemzeti F)
2	Dr. Kincses Sándor (FKgP)	Ficsór József (MSZP-SZDSZ)	Ficsór József (SZDSZ-MSZP)	Bense Zoltán (Fidesz)	Bense Zoltán (Nemzeti F)
3	Alács Tibor (füg)	Alács Tibor (füg)	Retkes Illés (Fidesz-KDNP)	Gyenes Attila (Fidesz)	Gyenes Attila (Nemzeti F)
4	Dr. Kardos András (füg)	Dr. Kardos András (MSZP)	Bense Zoltán (Fidesz-KDNP)	Szamosi Endre (Fidesz)	Szamosi Endre (Nemzeti F)
5	Kormányos Imre (MSZP)	Kormányos Imre (MSZP)	Gyenes Attila (Fidesz-KDNP)	Balla László (Fidesz)	Balla László (Nemzeti F)
6	Dr. Letoha Gyula (MSZP)	Ernyes László (MSZP)	Ernyes László (MSZP)	Dongó József (Fidesz)	Dongó József (Fidesz)
7	Dr. Garai István (MSZP)	Dr. Garai István	Dr. Garai István	Horváth Gábor (Fidesz)	Horváth Gábor (Nemzeti F)

		(MSZP- SZDSZ)	(MSZP- SZDSZ)		
8	Fricska József (NOE)	Fricska József (füg)	Balla László (Fidesz- KDNP)	Kapus Krisztián (Fidesz)	Dr. Ónodi Izabella (Nemzeti F)
9	Pap István (MSZP)	Pap István (MSZP)	Pap István (MSZP)	Jankovszki Zoltán (Fidesz)	Dr. Kiss Ákos Csaba (Nemzeti F)
10	Tancsa János (MSZP)	Tancsa János (MSZP)	Tancsa János (MSZP)	Ván Jenő (Civil Mozg.)	Ván Jenő (Nemzeti F)
11	Bencsik Károly (FKgP)	Kapus Krisztián (Fidesz-MDF)	Kapus Krisztián (Fidesz- KDNP)		
12	Horváth Gábor (MSZP)	Jankovszki Zoltán (Fidesz- MSZP)	Jankovszki Zoltán (Fidesz- KDNP)		
13	Fliszár Károly (MSZP)	Fliszár Károly (MSZP)	Juhász Miklós (Fidesz- KDNP)		

14	Ván Jenő (FKgP)	Ván Jenő (GBKM)	Lőrincz Tibor (Fidesz- KDNP)		
----	--------------------	--------------------	------------------------------------	---	---

A táblázatból jól látható, hogy a választópolgárok ragaszkodnak a jelöltek személyéhez és nem ritka, hogy akár négy cikluson át megválasszák ugyanazt a személyt. Ha innen vizsgáljuk az identitást, akkor láthatjuk, hogy a pártpreferenciák ebben az esetben másodlagosak és csak egy-egy esetben fordult elő, hogy felülírta a párthovatartozás a képviselő személyét. Az azonban említésre méltó, hogy 2006-ban két jelölt személyénél is előfordult az, hogy a pártpreferencia diadalmaskodott. Ernyes László (MSZP) 19 szavazattal verte meg Szamosi Endrét, míg Lőrincz Tibor (Fidesz-KDNP) szintén 19 szavazattal győzte le Ván Jenőt. Ez utóbbi igencsak figyelemre méltó teljesítmény, hiszen ezt megelőzően Ván Jenő (különböző színekben) háromszor is képviselő lehetett és 2010-ben, valamint 2014-ben is megválasztották.

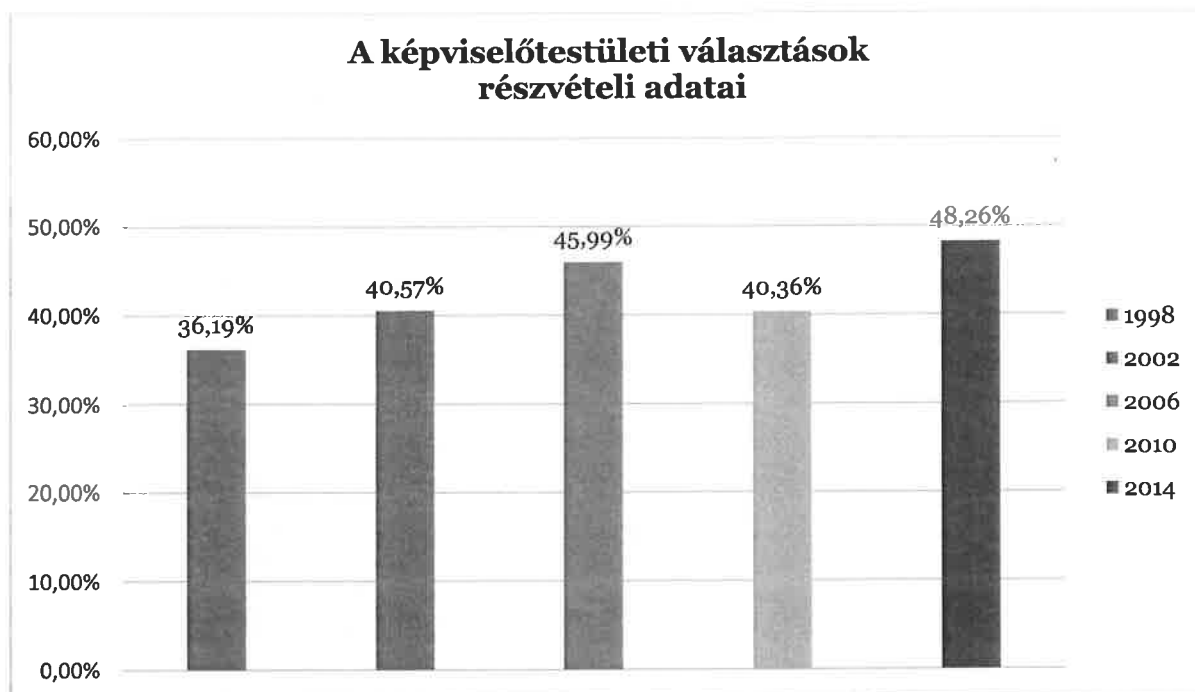
a.1.) Részvételi arány alakulása 1998 és 2014 közöttük

Vk.	1998	2002	2006	2010	2014
1	39,06%	46,18%	53,72%	46,59%	55,97%
2	43,36%	44,80%	50,25%	42,21%	50,84%
3	38,37%	44,50%	47,38%	44,86%	49,19%
4	42,13%	45,79%	51,94%	43,13%	51,23%
5	41,21%	45,76%	50,76%	41,50%	49,37%

6	46,53%	52,81%	57,55%	38,37%	48,46%
7	40,46%	43,76%	48,20%	29,85%	38,15%
8	40,88%	41,94%	47,60%	38,13%	46,18%
9	37,56%	44,91%	50,58%	44,85%	51,87%
10	24,46%	28,91%	34,05%	34,11%	41,36%
11	30,20%	36,87%	46,10%		
12	36,09%	40,75%	46,59%		
13	22,34%	26,99%	30,90%		
14	24,01%	23,96%	28,21%		

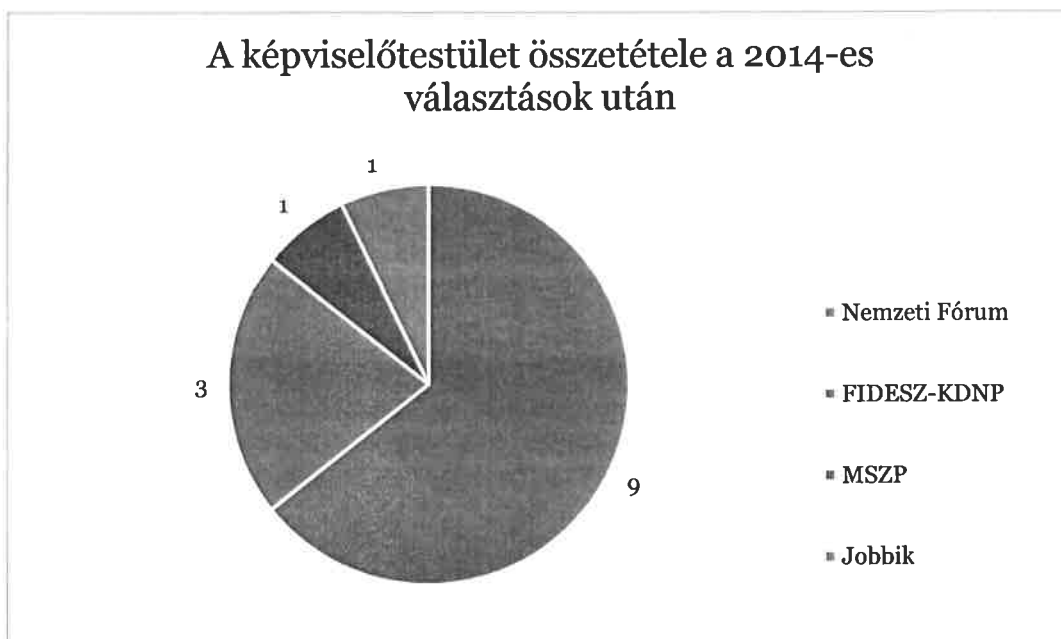
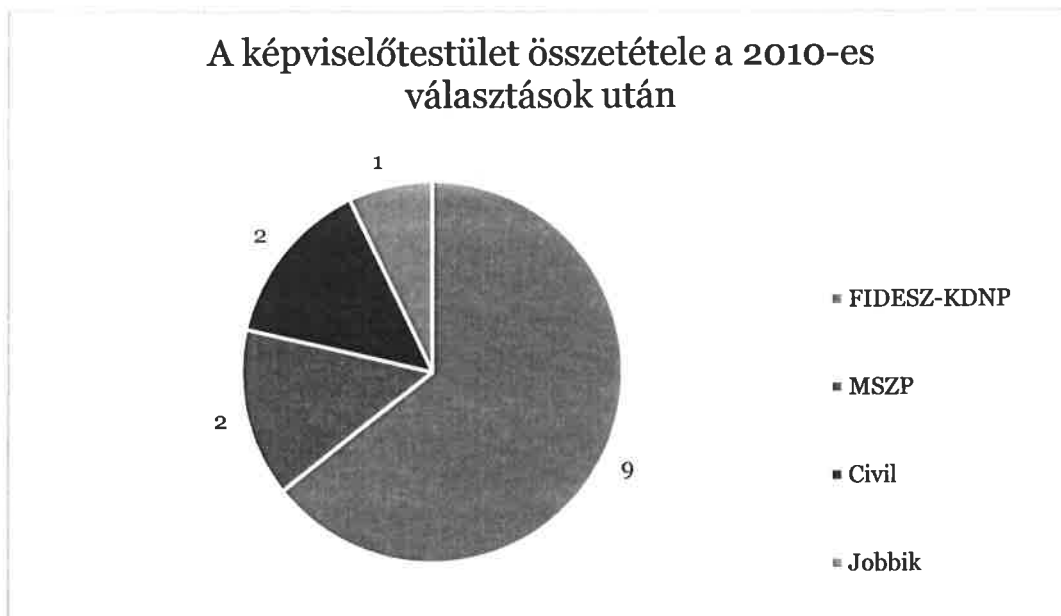
a.2.) Részvételi adatok összesített aránya

A részvételi adatok alakulásáról elmondható, hogy nagyjából ugyanannyi választópolgár szavaz a polgármester jelölt és a képviselő jelöltek személyére. Kis eltérések vannak csupán. A választókörzetek esetében folyamatos növekedés figyelhető meg a választási hajlandóság tekintetében. A 2006-os és 2014-es részvételi adatok nagyon hasonlóak, ennek oka a rendkívüli politikai helyzetekben keresendő (őszödi beszédi, Kapus Krisztián személye körüli botrányok).



3.1. A 2010-es és a 2014-es önkormányzati képviselő-választások összehasonlítása

Ha megnézzük a jelöltekre leadott szavazatokat, akkor láthatjuk, hogy ugyanaz a tendencia figyelhető meg ebben az esetben is, mint amit a polgármester választáskor tapasztaltunk. A fideszes jelöltek veszítettek ugyan a szavazatszámaikból, de nem annyit, amennyivel simán nyerhettek volna a Nemzeti Fórum jelöltjei. Itt is átszavazások történtek, ez főleg azoknál a jelölteknél szembetűnő, akik 2010-ben és 2014-ben is indultak a választásokon. Még azokban az esetekben is sikerült növelni a szavazatokat, ahol amúgy is fölényesen nyerte a jelölt az előző választásokat.



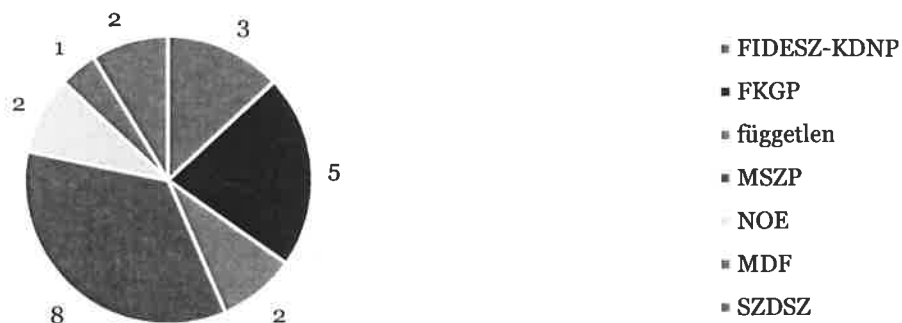
Összességében elmondható, hogy egyáltalán nem volt meglepő a Nemzeti Fórum ilyen nagyarányú győzelme. Ha Kiskunfélegyháza választási múltját vesszük figyelembe, akkor jól kivehető, hogy ez egy nagyon erősen személyközpontú város, most már vegyes pártidentitással, de jobban hajlik a baloldal felé. A pártpreferenciákat azonban könnyen felül tudja írni az, ha jó a jelölt. A győzelemhez hozzájárult az is, hogy Kapus Krisztián egyáltalán nem volt elfogadott személyiség

a kiskunfélegyházi polgárok szemében. Ez már a 2010-es polgármester választásokon elért szavazatszámából is kivehető volt, valamint az a tény sem elhanyagolható, hogy már 2002-ben is önkormányzati képviselő volt, mégsem sikerült megközelítenie az előző polgármester, Ficsór József számadatait.

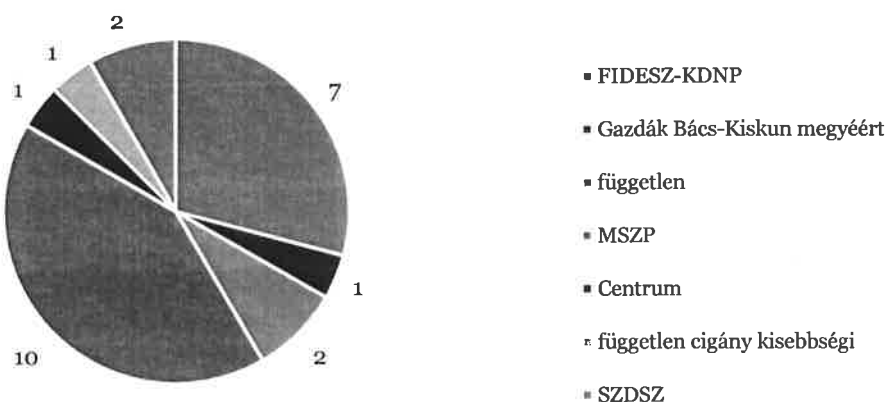
Kiskunfélegyháza a tipikus példája az ingadozó kerületekre, ahol könnyedén lehet győzni egy nagyobb pártot pusztán azzal, hogy elfogadott jelölteket állítanak és képesek a pártmentes politizálásra, mert nem a pártidentitás az elsődleges mozgatórugója az itt élő embereknek.

MELLÉKLET

A képviselőtestület összetétele az 1998-as választások után



A képviselőtestület összetétele a 2002-es választások után



A képviselőtestület összetétele a 2006-os választások után

